

10-й ОКТОБРИЙ

ПОЛУМЪСЕЧНО ИЛЮСТРОВАНО СПИСАНИЕ

3A

ЭКОНОМИЯ, ЗЕМЛЕДѢЛІЕ И СКОТОВЪДСТВО

ОРГАНЪ

IIA

Земледѣлческото Дружество

„СЪЯЧЪ“

Въ с. Джаферлий, Варнен. околия

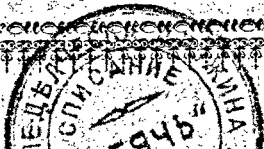
КНИЖКА IX

ГОДИШНИЙ АБОНАМЕНТЪ Е 8 ЛЕВА

BAFHA

ПЕЧАТНИЦА Н. ПЕТРОВЪ

1897

СЪДЪРЖАНИЕ:

	стр.
Сегашното положение и здружаванията. Пише <i>Цотманъ</i> :	257
Законопроектъ за земледѣлческото учение.	261
Извлечение отъ протоколитѣ на Руссенската Търговска Индустриална Камара	262
Разни: Седемъ депутати; законопроектъ за повдигане на овощарството; земледѣлчески съвѣтъ, при Министерството на Земедѣлието и Търговията; Прѣпорѣка.	265
Свѣдения за конкурситѣ по земедѣлието и скотовѣд- ството въ Т. Пазарджикъ и Плевдивъ	268
Опровержение	273
Бюлетня за врѣмето	275
Книжнина	276
Похвална инициатива	277
Обявление	278
Приложение къмъ списанието „ръководство за Живитѣ Плѣтища“ (слѣдва)	1 до 8 стр.

ПОЛУМѢСЕЧНО ИЛЮСТРОВАННО СПИСАНИЕ

ЗА

ЕКОНОМИЯ, ЗЕМЛЕДѢЛИЕ И СКОТОВЪДСТВО

СЕГАШНОТО ПОЛОЖЕНИЕ И ЗДРУЖАВАНИЯТА.

Нине Цвѣтанъ

(Продължение)

Въ послѣдната книжка на сп. „Сѣячъ“, ние изложихме доколкото ни идеше отъ рѣки причинитѣ, които доведоха и водѣтъ нашия поминѣкъ до такъвъ печаленъ край.

Сега ще се помѣчимъ да укажемъ на начина за по-правлението на това положение.

Не всичкитѣ, указани отъ насъ по важни причини сѣк отстранени отъ самитѣ земледѣлци. Обаче помаганието противъ тѣзи причини е въ рѣцетѣ на самитѣ земледѣлци и единъ нѣтъ тѣ имѣтъ воля и желание — могатъ да си помогнатъ.

Късно е вече да се отстрани първата причина. Втората причина е полѣсно отстранима отъ земледѣлцитѣ стига да иматъ тѣ прѣд-приемчивостъ и желание. Третията причина или подобръ да кажемъ порокъ, е напълно въ рѣцѣтѣ на земледѣлцитѣ. Едно само желание, воля и малко повече скромность, ето цѣльта постигната. Четвъртата причина е отстранима само отъ хората, поставени да ръководѣтъ економическата сѣдба на България. Само тѣ сѣ, които могатъ да напратятъ отгорѣ облѣгчение на земледѣлца. Дѣйствително притисната държавата ни отъ нужди, иска поддръжка и то отъ производителната масса, която поддръж. лупость е да се отказва,

обаче възможна е една справедливостъ въ облаганието съ дантъ, а тѣзи справедливостъ прокарана ще даде не малко облекчение на земледѣльца.

Като мислимъ, че имаме донедѣ добръ прѣдставено истинското положение на земледѣльца ще се помжчимъ пѣкъ да укажемъ на срѣдствата, които биха могли да го подобрьтъ поне отъ части.

Кому не е извѣстно че това което неможе да извърши единъ, могатъ да го извършатъ нѣколко души? Кой не знае че съединението прави силата?, Кой не е чувалъ пословицата „сговарна дружина балканъ прѣвзима“? и Кой не знае че гдѣто има сговаръ, довѣрие, солидарность и обичъ, тамъ и Богъ исипва свойтъ благодати? Всички мислимъ знаятъ горнитѣ истини.

Да се мжчи уединено всѣки за себе да си помогне противъ злото е исхабяване на сили и благи надѣжди. Ето защо ние трѣбва да подадемъ ръка единъ другимо и съ двойни сили да се опълчимъ противъ злото, което навѣрно тогава ще побѣдимъ. Ние трѣбва да се сдружимъ противъ общий ни врагъ — економический ни упадѣкъ и съ мжжки сили да воюваме. Толкова повече, че чрѣзъ здружаванията сж постигнати другадѣ много работи за общо благодѣнствие. Положението е дошло до тамъ щото неминуеми сж здружаванията. Ако дѣхтъ за здружаванне намира мѣсто между индустриалцитѣ, толкова повече трѣбва да намѣри мѣсто между насъ земледѣлцитѣ, които заемаме такова мѣсто въ обществото щото най малко можемъ да си помогнемъ сами т. е. всѣки за себе си, но згруппирани на едно можемъ да направимъ чудеса.

Всичко хубаво направено по развиванieto и прогреса на челоѣчеството въ другитѣ държави, се дължи на сдружаванията. Великитѣ изобрѣтени на човѣшкитѣ умове сж намирали приложения само чрѣзъ сдружаванията. Така трѣбва да стане и у насъ.

Ако ние земледѣлцитѣ, распрѣстнати и загрижени всѣки съ положението си, стоимъ въ това си положение, ще доче-

каме поскоро часътъ на общо разорение и тогава никой не ще бѣде въ положение да ни помогне. Злото ще съсипва едного, другого и ще доде рѣдъ и за насъ. Ето защо ние трѣбва частъ по скоро да се заемемъ за работа. Като се съберемъ въ дружества ще можемъ задружно да се опитимъ къмъ работа и гласътъ ни тогава ще бѣде гласъ чутъ отъ когото трѣбва. Всички се сърдимъ че не ни се помагало, но казали ли сме до сега какво искаме? Имале ли сме до сега нѣкой земеделѣчески конгресъ въ който да обмислимъ за бъдѣщото си, да сме посочили на Правителството мѣрки, които трѣбва да земе за нашито подобрене? Не сме имали, а пъкъ и не мислимъ да имаме. Съдружаванията ни въ едно ще ни дадѣтъ много нѣща. Чрѣзъ тѣхъ ние ще навикнемъ на съдруженъ животъ, ще се сѣтимъ че трѣбва да работимъ за положението си.

Организацията на Дружествата може да бѣде различна, нѣ цѣльта трѣбва да бѣде една: „борба противъ лихварската експлоатация.“ Заведена единъ нѣтъ такава борба и водена успѣшно ще може да върне благоденствието на по голѣмата частъ отъ земеделѣческото население.

За да можемъ да прѣдставимъ по релефно ползата отъ съдружаванieto ние ще покажемъ на живи примѣри изъ между селско население.

Въ селата Джаферлий и Кестеричъ, Варненска околия сѣществуватъ земеделѣчески Дружества, за съставянieto на които голѣма частъ се дължи на тамошнитѣ учители г. г. Тарговъ и Шиневъ. Дѣловодствата на тия дружества се водѣтъ отъ казанитѣ г. г. учители.

Цѣльта на тѣзи дружества бѣше сѣщата да бичуватъ противъ лихварството, обаче членоветѣ на казанитѣ Дружества не се спрѣха само върху тѣзи цѣль но тѣ поискаха да остранижтъ и експлоатацията на кръчмаритѣ и бакалитѣ въ селото си. За тѣзи цѣль тѣ отвориша дружественни кръчми и бакалници, отъ които всичкитѣ членове съзнателно търгуваха. Естествено бѣше, че другитѣ кръчми и бакалници, като нѣмаха

кому да продаватъ, понеже всичкитѣ почти селяни сж и членове на дружествата, трѣбваше да се затворитѣ, както се и затвориша. Артиклитѣ се продаваха по цѣни опрѣдѣлени отъ управителнитѣ съвѣти и обявени чрѣзъ залепени въ кръчмитѣ и бакалницитѣ цѣнорасписи. Освѣнъ че артиклитѣ бѣха всѣкога отъ най добри качества по сж и продаваха съ цѣни почти 50⁰/₀ по долѣ отъ тѣзи, по които частнитѣ кръчмари и бакали продаваха свойтѣ отъ най долно качество артикули, че често и вредни за здравето на употребителитѣ.

Билинсьтъ на едно отъ тѣзи дружества за 6 мѣсеци даваше 75⁰/₀ печалба, т. е. внесенитѣ по 20 лева за акция даваха по 15 лева печалба, или годишно 150⁰/₀. Ето колко сж печелили частнитѣ кръчмари вънъ отъ надписванията, долнокачествеността на стокитѣ и високата имъ цѣна. свободнитѣ капитали бѣха въ рѣцѣтъ на нуждающитѣ се селяни, прѣдпочитателно членове на Дружествата.

Така продължаваха да прогресиратъ тѣзи дружества до като безкористната рѣка на лицето, поставено да търгува въ едно отъ тия дружества, злоупотрѣби съ довѣрието на членовѣтъ. Това се разнесе катомолния до другото дружество, а послѣ и навсѣкждѣ и се подкоча довѣрието и къмъ това лице което водеше тѣзи работи въ другото Дружество. Това се отрази много злѣ не само върху хубавитѣ прѣпорѣки, които бѣха спечелили, нъ и едно охлаждение се забѣлѣжи у членовѣтъ, обаче, благодарение на спомѣнатитѣ г. г. учители рѣководители, довѣрието изново бѣ спечелено, като само се дадоха жертва изгубване на частъ отъ печалбитѣ и нѣколко малодушни членове-акционери. Дружествата напустнаха тѣзи коперативни ползования отъ кръчмитѣ и бакалницитѣ и се даде направление на главната цѣль: „бичуване противъ лихварството“.

Дружествата отиватъ за сега много добрѣ. Едното отъ тѣхъ, на което е и органъ списанието ни, вече притежава: свои земл. машини, искусственни ливади, библиотека и пр.

(Слъдва)

ЗАКОНОПРОЕКТА ЗА ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКОТО УЧЕНИЕ.

И тѣзи година Законопроекта за земледѣлческото учение е внесенъ въ Камарата и на първо четение приетъ. Искани-се да вѣрваме, че този толкова важенъ за бѣдѣщето на сгра-ната ни законопроектъ ще бѣде въ тѣзи сесия окончателно приетъ. Миналата година той по нѣмание врѣме артиса нѣ-дано тѣзи година, като се внесе толкова рано бѣде приетъ.

Тукъ ние ще искажемъ нѣкои наши мисли по този проектъ.

Втората алинея на чл. 4 възлага на разглеждане отъ Земледѣлческия Сѣвѣтъ, при Министерството всичитѣ важни въпроси относително земледѣлческото учение. Добрѣ би било прѣди всичко, спорѣдъ насъ, да се узакони сѣществуванието на Земледѣлческия Сѣвѣтъ при Министерството, защото до колкото знаемъ това още не е извършено. Прѣди да се въз-лагатъ работи съ законъ на извѣстенъ институтъ, трѣбва съ законъ да се даде право на сѣствование на този инсти-тутъ. Ние мислимъ още, че щомъ такива важни въпроси ще се разрѣшаватъ отъ Земледѣлческия Сѣвѣтъ би трѣбвало той да се попълни и отъ земледѣлци не само около София а и изъ другитѣ земледѣлчески крайща на княжеството. И за економия този сѣвѣтъ да се свиква на сесии.

Опрѣдѣлението възнаграждение на волнонаемнитѣ учители и опрѣдѣляването заплатитѣ на учителитѣ въ яншинитѣ и срѣдни земледѣлчески училища (чл. чл. 23, 26 и 65 отъ За-конопроекта), спорѣдъ насъ не би трѣбвало да се узаконява, защото възможно е да додѣтъ случаи, щото тѣзи цифри да се намалятъ и увѣличатъ. Нека това остане да го разрѣ-шаватъ годишнитѣ бюджети или новий законъ за чиновницитѣ.

Чл. 56 отъ Законопроекта, спорѣдъ насъ би трѣбвало да се исхвърли. Въмѣсто да се подѣржа духътъ на сдружа-ванието още въ училището, то той съ чл. 56 се прѣслѣдва.

Ако се има нѣкаква опасностъ отъ ученически бунтове, прокарвани чрѣзъ тѣзи дружества, то би могло въ законопроекта да се опрѣдѣли точно съ какви цѣли дружества се допущатъ и съ какви не се допущатъ. Трѣбва да се даде възможностъ на ученицитѣ да привикватъ къмъ задружна работа още въ училището та да сж подготвени донегдѣ въ обществото.

Съ тѣзи малки измѣнения законопроекта, станжлъ вече законъ, ще може да ни даде въ скоро врѣме хора подготвени въ земледѣлческото дѣло, които съ достоинство ще влезатъ въ борбата за подобрѣнието му. Ние още въ миналата годишнина на списанието ни въ статията: „Какво трѣбва да направатъ“ бихме се исказали въ полза на единъ такъвъ законъ и сега идемъ да потвърдимъ това: Че до като у насъ земледѣлческата масса не се напѣстри съ по интеллигентни земледѣлци, излѣзли изъ нисшите земледѣлчески училища, до тогава много прѣдприятия за подобрѣние на земледѣлческото дѣло ще удриятъ, както сж удрили въ кауарата на невежеството. Съ създаването на тѣзи училища и хора отъ тѣхъ ще се намѣри вече здрава почва, върху която да се положатъ основитѣ на онѣзи дѣятелностъ, която ще ни даде расцвѣтъ и прогресъ на досега застоилий земледѣлчески въпросъ.

ИЗВЛѢЧЕНИЕ

Отъ протоколнитѣ държани въ заседанията на Руссенската Търговска Индустриална Камара прѣзъ II-та ѝ редовна сесия отъ 2-й до 9-й Октомврий вклуч. 1897 год.

По мнѣнието щото контролиранieto на бубеното сѣме да почва съ мѣстното по наирѣдъ, като се гледа щото до 5-й Февруарий да бждатъ раздадени контролнитѣ етикети,

както и да се откриятъ образцови бубарни станции, Камарата напълно поддържа, като при това рѣши да моли правителството да открие такава бубарница и въ гр. Севлиево, въ който градъ до голѣма степенъ се отглежда и вирѣе бубарството.

Относително мнѣнието да се състави правилникъ, въ който да се прѣдвидятъ мѣрки за ограничение на фалшификацията съ житната търговия, Камарата напълно го поддържа, обаче при това рѣши: да моли правителството при съставянieto на тоя правилникъ да не испуща отъ прѣдъ видъ да прѣдвиди и тия мѣрки, които Руссенската Търговска Индустриална Камара е прѣпоръчала по този случай.

По прѣдложение отъ г. Б. Пв. Юрдановъ, да се моли правителството да задѣлки Окръжнитѣ Постоянни Комиссии въ най близко бѣдѣще да довършатъ окръжнитѣ и междуселски пѣтища и на тия, на които срѣдствата не позволяватъ, да улѣсни сключването на заеми исклучително за тази цѣль Камарата като взе прѣдъ видъ: че за прѣуспѣването на търговията въ една страна, между другитѣ важни фактори дѣйствително играятъ роль пѣтищата и съобщенията, че съ построяването въ насъ желѣзницитѣ, ще се губятъ значението щомъ имъ липсватъ добри шосета, биле държавни, общински или междуселски, които да ги свързватъ съ продуктивнитѣ пунктове на страната, рѣши: да моли Правителството да уважи това искание на г. Юрданова.

По продълженид отъ г. Х. Ив. Николовъ: да се моли правителството да въведе въ насъ мѣрката хектолитри при покупката и продажбата на хранитѣ, Камарата като взе прѣдъ видъ: че съ въвежданieto на тая мѣрка, ще се махнатъ излишнитѣ разноси и губение на врѣме при мѣрението съ крини; че ще се турп край на злоупотрѣбленята отъ страна на недобросъвѣстнитѣ търговци, че ще се уравни продажбата на хранитѣ, гдѣто вилото въ едни мѣста е отъ 8 въ други 12, а въ трети 16 хектолитри и че най послѣ, ще се прѣнудятъ земледѣлцитѣ да сѣятъ по доброкачественни храни, за да мо-

гжтъ да иматъ по голѣма тежестъ, рѣши: да моли правителството да въведе въ насъ хектолитра като мѣрка за житните произведения.

По предложение отъ сѣщия: да се прѣпоръча на правителството, ако има въ страната свършивши лица по плѣтенето на сламенни шапки, да ги повика на служба въ родепѣтущи учители, за да обучаватъ населението, а въ особеностъ земледѣлческото, което въ свободното си врѣме би извлѣкло значителна полза, Камарата като взе прѣдъ видъ: че понеже тази индустрия е единъ видъ домашна, за която не се иска никакъвъ капиталъ и искусство рѣши: да прѣпоръча на правителството.

По предложение отъ Секретаря на Камарата г. Колевъ, разгледа се закона за зеленницата, Камарата дѣйствително приема, че въпрѣки сѣществуването на тоя законъ за прѣдупрѣждение съсипателното за земледѣлческото население зло, продажба на храни на зелено се пакъ вършела, подъ разни покрити начини, поради което Камарата рѣши: да моли правителството, да распорѣди, за да се забрани съвършено подъ страхъ на строги наказания и за двѣтѣ страни търговията съ храни на зелено.

По предложение отъ сѣщия, основано на рѣшението взето въ конференцията на секретаритѣ прѣзъ тази година, Камарата разгледа закона за измѣнение и допълнение на закона за тютюня и въ желанието си: да се ограничи до известна степенъ контрабандата; да се насърчатъ тютюнопроизводителитѣ, числото на които се е вече намалило значително, прѣдъ видъ че тютюня имъ се търси съ низки цѣни и най послѣ да се помогне що годѣ на тютюневитѣ фабрики, които се оплакватъ отъ тѣгостта на закона рѣши: да моли правителството, да намали бандеролното право на IV качество отъ 10 на 8 лева и това на V качество отъ 5 на 4 лева, като си остане продажната цѣна сѣщата.

Относително испратений съ отношение отъ 16 Май т. г. № 4766 отъ Централното Управление на Земледѣлскитѣ

Каси въпросъ, като какъвъ начинъ намира за по добъръ, да става избирането на членове за скотовитѣ и оцѣнителнитѣ комиссин при земледѣлческитѣ каси, защото нѣкой отъ избранитѣ до сега такива, сж биле крайно партизани, та си благопритствували въ ущърбъ на каситѣ, други сж биле професионални лихвари, та сж правили давление на касовитѣ клиенти въ своя лична полза, трети пъкъ сж нѣмали никакво понятие отъ кредитъ и други такива. По тоя въпросъ, Камарата доста на обширно се занима и не намѣри по цѣлостобразна мѣрка отъ тая, щото начина за избирање членове за оцѣнителнитѣ и скотовитѣ комиссин при земледѣлческитѣ каси да остава така, както е билъ и до сега, по само съ тая забѣлѣжка, да се не допускатъ за избираеми въ тия комиссин лица съ доказана лихварска професия.

РАЗНИ

Седемь депутати отъ Французката каммара сж внесли въ послѣдната законопроектъ за въвеждане и въ Франция Варрантний кредитъ т. е. срѣщу залогъ на жита да се истеглюватъ сумми, които жита да се пазятъ въ специални хамбари. Това е станало вече и въ Руссия и въ Северо-Американскитѣ Съединени Щати. Ние и нашитѣ дописници вече на нѣколко мѣста сме се искаждали въ списанието си за въвежданнето на тѣзи мѣрка и у насъ.

Съ въвежданнето на Варрантний кредитъ у насъ, ще се прѣмахнатъ експлоатацитѣ на интереситѣ на земледѣлческото население, които въ послѣдтъо врѣме сж достигнали до пословичность и ще се приучатъ нашитѣ земледѣлци да глѣдатъ на кредита както би трѣбвало, а не както е сега. Приз-

наваме, че за тази економическа реформа се изисква проучване, обаче не би и трѣбвало да се пасува вече, а трѣбва да се заработи.

Законопроектъ за повдигане на овощарството билъ приготвенъ отъ Министерството на Търговията и Земледѣлието. Ние не можемъ да кажемъ ни добро ни лошо по съдържанието на този законопроектъ, защото не сме го видѣли още. Омръзна ни да напомняме, че законопроектитѣ прѣди да се внесжтъ въ Камарата трѣбва да ставатъ достояние на печата. Както и да е нѣ чувствуваше се нужда отъ специаленъ законъ за подобруване на този толкова важенъ отраслъ отъ народний ни поминѣкъ, колкото важенъ толкова по занемаренъ

Земледѣлческии Съвѣтъ, при Министерството на Земледѣлието и Търговията въ засѣданието си на 23 того се билъ занималъ съ въпроса за прѣчистванieto тазгодишнитѣ жита отъ вредителнитѣ плѣвели и съ въпроса за доставянieto здрава и ефтина храна на населението по планинскитѣ мѣста въ Княжеството и билъ взелъ слѣдующитѣ решения: 1) Да се помоли Върховния Медицински Съвѣтъ, да обясни на населението вредата отъ употреблението на храна отъ непрѣчистени жита и да прѣдпише на подвѣдомственнитѣ си чиновници, да извършатъ строга контрола при продажбата на хлѣбъ, жито и брашно; 2) Да се ходатайствува прѣдъ Министерството на общественитѣ сгради и пр. да намали до минимумъ тарифитѣ по прѣнасянието на царевницата за гжтрѣшно употребление; 3) Софийската земледѣлческа каса да купи отъ Вратца 40 вагона царевница, която да продаде на Софийското население по покупната цѣна, и, ако опита се укаже сполучливъ, да се заставитъ земледѣлческитѣ каси: Царибродска, Трънска, Босилевградска и Самоковска да направитъ същото; 4) Да се заставятъ комитетѣ да набавятъ на общински сръдства най-малко по единъ триоръ на всѣки 50 къщи, като взематъ нуждитѣ за цѣлата сумма отъ земледѣлческитѣ каси и 5)

Министерство на търговията и земледѣлието да изработи наставления за прѣчистванieto на житата отъ врѣдителнитѣ примѣси, които да распространи между населението, колкото се може по-скоро.

Ние мислимъ че на трѣтото рѣшение би трѣбвало да се даде приложение и въ другитѣ балкански мѣста, защото нуждата е сѣща. Трѣбвало би да ни не трогватъ само сѣбнитѣ, които виждаме прѣдъ насъ, а трѣбва да замислюваме и за тѣзи, които стоятъ далечъ отъ насъ. Има мѣста вече които иматъ отъ общо употребление лѣчмика.

Прѣпорѣка. Варненската-Прѣславска Митрополия е благоволила да прѣпорѣча списанието ни на Тѣхни Благоевѣйства Енорийскитѣ свѣщенници, като за тѣзи цѣль е отправила до послѣднитѣ слѣдното окръжно.

ВАРНЕНСКА

Окрѣжно

и

Прѣславска Митрополия

До Т. Б.

№ 2895

Енорийскитѣ Свещенници въ

12 Ноември 1897 год.

Варненската и Прѣславската Епархия.

ГР. ВАРНА

Ваше Благоевѣйство,

Земледѣлческото дружество „СБЯЧЪ“ въ с. Джаферлий, Варненска Околия, е прѣдприело издаването на полумѣсечно илюстровано списание „СБЯЧЪ“, което се занимава съ въпроси по икономията, земледѣлието и скотовѣдството. Това списание се издава вече втора година, въ гр. Варна, подъ редакцията на Г-на Пв. П. Бързаковъ, Варненскій Окрѣженъ Земледѣлчески Надзирателъ, и струва 8 лева годишно.

Като намираме, че списанието „СБЯЧЪ“ дава доста хубави наставления и извѣстия по земледѣлието, икономията и скотоводството, пѣнца, безъ съмнение, полѣзни за всѣки едного отъ насъ, като граждани на една почти земледѣлческа страна, считаме, че то не е безполѣзно и за Благоевѣйнитѣ Енорийски Свещенници, защото чрѣзъ него тѣ ще узнаятъ

много полѣзни работи, отъ които не само, че сами ще се ползватъ нъ ще могатъ и енорияшитѣ си да ползватъ, като ще ги опжтитъ въ мѣрките прѣпорѣжвани отъ „С Ъ Я Ч Ъ“ за да добиѣтъ по добра полза отъ землѣделческия си трудъ.

Поради горѣизложеното и велѣдствие молбата на редактора на списанието „С Ъ Я Ч Ъ“ отъ 13 Септемврий т. г., прѣпорѣчваме на Ваше Благоговѣинство да се абонирате на рѣченото списание и да прѣпорѣчате същото на енорияшитѣ си, за да се абониратъ и тѣ.

за † Варненския и Прѣславскій Митрополитъ

Вр. и. д. Протосингелъ: **Икономъ Ив. К. Радовъ**

Ние като исказваме тукъ нашата признателность на Свѣтата Митрополия надсяме се, че Тѣхни Благоговѣинства нѣма да ни оставатъ безъ помощъ, като за това се абониратъ тѣ самитѣ и се потрудатъ да ни запишатъ и абонати изъ землѣдѣлческото население, мѣжду което тѣ се намиратъ.

С В Ъ Д Е Н И Я

за конкурситѣ по землѣдѣлието и скотовѣдството
прѣзъ 1897 год., извлѣчени изъ свѣдѣнїята на
прѣдсѣдателитѣ на распорѣдител. комиссии

*XI. Конкурсъ въ гр. Т. Пазарджикъ (откритъ на 12
Октомврий и закритъ на 15 сжицай).*

Слѣдъ една кратка, подходяща за случай, рѣчь отъ г. Окржнния Управителъ за цѣльта на конкурса по землѣдѣлието и скотовѣдството, конкурса билъ откритъ отъ Министерския делегатъ, г. Хр. Калчевъ съ една обстоятелствена рѣчь. По причина на лошото врѣме, не е билъ докаранъ всичкия добитѣкъ, за който биле дадени декларации. Конкурса

билъ произведенъ, спорѣдъ программата, изобщо, доста сполучливо. Паселението, което е глѣдало недовѣрчиво, се е стѣкло прѣзъ послѣднитѣ дни на конкурса многобройно. Отъ окръжнитѣ, Ихтиманскитѣ общински жребци, както и отъ градскитѣ общински бици, билъ прѣдставенъ добъръ приплодъ. Сжщо забѣлявало се е подобрѣние на вълната при овцетѣ отъ окръжнитѣ мериносови кочове и благотворното влияние на Садовския плѣмененъ добитѣкъ. Били дадени награди за конѣе: 2 първи, 1 втора, 2 трети, 23 четвърти; за говеда: 1 първа, 1 втора, 4 трети, 19 четвърти; за овце: 1 първа, 2 втори, 7 трети; за свине: 2 първи, 3 втори, 3 трети. Надприпусканieto е станало въ двѣ групи въ хитодромъ съ участие на 9 коне, при многобройна публика.

—

XVII. Конкурсъ въ гр. Пловдивъ (откритъ на 17 Октомврий и закритъ на 21 сжщий).

Благодарение на много доброто врѣме, конкурса билъ откритъ съ извънрѣдно голѣмо число посѣтители, съ водосвѣтъ, извършенъ отъ мѣстното духовенство, воглавъ на Пловдивския Митрополитъ и въ присѣтствието на другитѣ религиозни началници, консулското тѣло и всичкитѣ граждански и военни чиновници. Изложбата била открита съ подходяща за случая рѣчь, въ която, между другото, била очертана и економическата программа на Министерството на Търговията и земледѣлието. На конкурса сж се явили: 9 изложители съ жребци отъ 4 години на горѣ и съ твърдѣ добро тѣлосложение, 19 изложители съ кобили, придружени съ тѣзгодишни жребчета, 36 излож. съ кобили, пустнати на правителствени и окръжни жребци, 18 излож. съ много добри млади жребчета и кобилки, 6 излож. съ катѣри, 2 изложители съ магарета. Въ конкурса вземали участие сжщо, въ отдѣлни прѣкрасни групи, Садовскитѣ жребци, кобили и кончета, както и 15 окръжни жребци. Общото мнѣние, че конкурса билъ единъ отъ най сполучливитѣ. Изложенитѣ прѣдмети отъ Садовското

Земледѣлческо Училище и индустриалната секция, привличали най-вече вниманието на посѣтителитѣ и изложителитѣ. Съ едъръ рогатъ добитѣкъ сѣ се явили 80 излож., съ овце и кози 20 излож., съ свине 15 излож., съ домашни птици 15 излож., съ пчели 12 излож., съ землед. орѣдия и машини 4 излож., съ люцерна 3 излож., съ картофи 8 излож. и съ макъ 8 изложители. При изложбата на едрия рогатъ добитѣкъ забѣлѣзвало се е отраднато явление, че земледѣлческото население около градоветѣ е напълно съзнало ползата и голѣмата икономическа важностъ отъ кръстосването на мѣстния рогатъ добитѣкъ съ швейцарски бикове отъ породитѣ „Сименталъ“ и „Швицъ“. Нѣкои отъ земледѣлцитѣ прѣдставили такива подобрѣни крави, които даватъ по 14—16 литри млѣко на день. Отъ мѣстния сивъ рогатъ добитѣкъ, който се отвѣжда въ голѣмъ размѣръ въ Пловдивскій Окрѣгъ, били прѣдставени доста добри екземпляри, нъ въ масово отношение той билъ изроденъ до толкова, че ако правителството не вземе съответственни мѣрки за подобрѣнието му, ний ще бѣдемъ въ едно кратко врѣме лишени отъ всичкитѣ пазари,—нѣщо, което съ скърбъ констатирайтъ всичкитѣ търговци и цѣловити земледѣлци. — Отъ изложенитѣ свине се вижда, че и въ туй отношение е направенъ значителенъ прогресъ, благодарение на Садовскитѣ Йоркшири и Беркшири, свине отъ Английски породи. Но общото мнѣние на земледѣлцитѣ е било таково, че, както свинетѣ, така и другитѣ домашни животни нѣма да се подобрятъ въ достатъченъ размѣръ, до гдѣто приложения въ тѣзи прѣдприятия земледѣлчески трудъ не се постави на здрави основи, чрезъ едно широко развитие на застрахователното дѣло и съ снабдяването на страната съ по-голѣмъ и достатъченъ за земледѣлцитѣ и тѣхнитѣ оскѣдни срѣдства ветеринаренъ персоналъ. По домашнитѣ птици се е забѣлѣзвало сѣщо едно значително подобрѣние, благодарение на кръстосване на мѣстнитѣ птици съ пѣтли отъ породитѣ: Худанъ, Плимутъ-Рокъ, Ланшанъ,

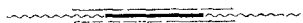
Брама, Лефлешъ и Падова. — Въ изложенитѣ кошери съ пчели се е забѣлѣвало доста кошери отъ Дзирзеновата и Лайансовата системи. — Отъ изложенитѣ земледѣлчески произведения се изваждало заключението, че културата на кърмнитѣ и индустриални трѣви и растения утивала бърже напредъ.

На 19 Октомврий конкурсътъ билъ закритъ, съ подобюща въ случая рѣчь, отъ г. Главния Секретарь на Министерството на Търговията и Земедѣлието. При закриванieto присѣдствували: Прѣдсѣдателя на Народното Събрание, Д-ръ Янкуловъ, дошлитѣ отъ София Народни Прѣдставители и частни лица, часть отъ консулско тѣло, офицеритѣ отъ Пловдивския гарнизонъ, мнозина учители и ученици отъ мѣстнитѣ народни училища и гимназии, както и една извънрѣдно голѣма публика отъ граждани и селяне. По случай на тържеството, земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ направили една искренна вѣрнопоходническа манифестация за Августейшии покровитель на конкурса, Н. Ц. В. Господаря, който, по прижѣра на своя славенъ прадѣдъ Хенхрихъ IV, е взелъ подъ свое покровителство и въ свойтѣ Августейши рацѣ каузата на земледѣлцитѣ и индустриалцитѣ. Общото мнѣние на присѣдствующитѣ за констатиранитѣ резултати на конкурса било това, че прѣкраснитѣ жребчета и други твърдѣ подобрѣни животни и земледѣлчески произведения може да служатъ като гордость за българскитѣ земледѣлци и тѣ по естеството си оправдаватъ, по най-необоримъ начинъ, праватата на онѣзи икономическа политика, която съставлява базисътъ за дѣятелността на Министерството на Търговията и Земедѣлието. Нѣкои отъ присѣдствующитѣ дипломатически агенти съ радость констатирани прави пѣтъ, въ който българскитѣ дѣятели сж влезли, като сж почнали да учятъ населението да подобрява своето производство, съ което се правдига и кредитъ на самата страна. — При закриванieto на конкурса били раздадени 12 награди за жребци, 96 нагр. за жребчета отъ правителст. жребци. 47 — за кобили съ тѣзгодишни жреб-

чета, 6 — за катъри, 2 — за магарета, 8 — за домашни птици, 12 за овце и кози, 9 — за свине, 44 — за крави, биволици и бици, 10 — за пчели, 4 — за земледѣл. орѣдия и машини, 3 — за люцерна, 8 — за картофи, 9 — за маѣъ и 1 — за фастъци. — Въ скачкитѣ взели участие 12 души, и пространството отъ 9 километра било прѣминато отъ първия надпрѣпусквачъ въ 9 минути и 25 секунди, отъ послѣдний — въ 11 м. и 40 секунди. По случай на станалитѣ скачки заинтересованнитѣ изложители исказали мнѣние, щото въ бъдѣщитѣ скачки да взиматъ участие и г. г. офицеритѣ и войницитѣ отъ кавалерията и артилерията. — Слѣдъ раздаването на наградитѣ изложителитѣ и тѣхнитѣ приятели сѣ се събрали на скромень и братски земледѣлческый банкетъ, гдѣто г-нъ Д-ръ Янкуловъ вдигналъ тостъ за Господаря; Г-нъ Окрѣжния Управителъ, Горбеновъ, пилъ за г. г. Министритѣ и онѣзи държавни дѣятели, които, като работятъ за повдиганieto на земледѣлието, работятъ сѣщеврѣменно за укрѣпѣването на отечеството и славата на Господарскый Прѣстолъ. Г-нъ Фетваджиевъ вдигналъ тостъ за здравieto на г. г. Народнитѣ Прѣдставители, които, като проникнати отъ идеята за добръ разбранитѣ интереси на България, не испущатъ нито единъ случай за да помогнатъ на българското земледѣлие и неговитѣ прѣданни учители и ръководители. Прѣдсѣдателя на Окрѣжната Постоянна Коммиссия, г-нъ Донковъ, панилъ за Министерството на Търговията и Земледѣлието и неговия шефъ, г-нъ Министра Величкова; и г-нъ Ив. Сарановъ, Началникъ на земледѣлието, — за прѣуспяване трудолюбивия и неуморень български земледѣлецъ, който е душата на нашия икономически битъ, и който справедливо заслужава най-голѣмото внимание на всѣко едно патриотическо правителство. — Били пити сѣщо много наздравѣци за г. г. офицеритѣ отъ нашата армия, изложителитѣ земледѣлцитѣ, индустриалцитѣ, търговцитѣ и занаятчиитѣ; но най-силно впечатление произвело рѣчьта на Селджиковскый земледѣлецъ и изложителъ,

Хр. Славковъ, който съ едно необикновено за земледѣлцитѣ краснорѣчие е описалъ жалното положение на нашитѣ трудолюбиви, вѣрни на Господаря, земледѣлци, вслѣдствие на това, че у тѣхъ отсъствува онова общественно самосъзнание, което, като се развие, ще имъ даде възможность да тѣжътъ най-много при рѣшеніето на нашитѣ общественни работи. Той вѣрва, че за въ бъдѣще въ България ще да съществува една могѣща и съ знание на своитѣ права земледѣлческа класа; но това бъдѣще трѣбва да се ускори чрѣзъ сдружавания, урѣдени по законодателенъ рѣдъ (земледѣлчески синдикати). Той мисли, че бъдѣщето на страната се застрашава, ако нашата младежъ не се направи къмъ техническото учение, и ако свещеницитѣ и пароднитѣ учители не се заловятъ ржка-за-ржка съ земледѣлцитѣ въ полето на тѣхното прѣуспѣвание.

Военната ремонтна коммисия купила при конкурса 22 добросъкачественни коне за кавалерията и артилерията и съ цѣна 400—700 лева единия.

До Почитаемата Редакция на сл. „Сѣячъ“ въ гр. Варна

Господине Редакторе,

Въ брой 8 на вѣстника „Земледѣлецъ“, прочетохъ едно писмо отъ Г-на В. Щадекеръ въ Варна, съ което ми напомнява, че азъ съмъ укорилъ лакомобила на Рустонъ Проктора, а съмъ хвалилъ лакомобила на Фльотера, като сжщовръме печати и телеграммитѣ, които имаме размѣнени съ него, по влизаніето ми въ пазарлъкъ съ него по купуването на единъ лакомобилъ отъ системата Рустонъ Прокторъ, като е подчеркналъ въ телеграммата думитѣ „прѣдпочитамъ отъ Васъ“, отъ които вади заключение, че азъ съмъ прѣд-

почиталъ да купя само отъ него; като ми натжква още, че азъ съмъ билъ прѣдставитель въ Провадийска Околия на кжщата Белесъ, та ако билъ и той такъвъ, щялъ да направи същото.

Нъ за да се не заблуждаватъ земледѣлцитѣ по такъвъ единъ начинъ и извъртва самата истина, моля Ви, Господине Редакторе, да напечатате въ уважаемото Ви и редактирано отъ Васъ сп. „Сѣячъ“, слѣдующия ми отговоръ на Г-нъ В. Щаадекерова писмо.

1) За подчеркнатитѣ думи „прѣдпочитамъ отъ Васъ“, мож да кажа на Г-на Щаадекера, че азъ като купувачъ телеграфирахъ не само на него въ такава смисълъ, а и на другитѣ кжщи, които продаватъ земледѣлчески машини съмъ телеграфиралъ въ същата смисълъ, по единичката проста причина за да мож да намѣриш по износни цѣни и условия.

2) Той казва, че съмъ водилъ преговори съ него, нъ не съмъ се съгласилъ въ условията и цѣната, поради която причиня азъ съмъ купилъ отъ Господина Белеса, Фльотеровата система, което не е истена. Нъ да допустнемъ, че това е така, което ма е принудило да купя лакомобилъ отъ кжщата на Белеса, нъ това именно обстоятелство ме принуди да се одобря съ здравъ и много по практиченъ Лакомобилъ, отъ колкото Рустопъ Прокторова, съ когото слѣдъ като работихъ това лѣто и видяхъ неговитѣ несравними добри страни, излѣзохъ чрѣзъ печата да го припорѣчамъ на нашитѣ земледѣлци, когато си купуватъ подобни машини, да прѣдпочитамъ доброто, здравото и практичното.

3) Не е истина, че когато съмъ купилъ Фльотеровия лакомобилъ азъ съмъ билъ прѣдставитель на кжщата Белесъ въ Провадия. Азъ прѣдпочетохъ да ѝ стана такъвъ, слѣдъ като се обѣдихъ, че кжщата на Евгений Белесъ е единственната, която прѣдставлява за сега у насъ най добритѣ и най практичнитѣ Земледѣлчески машини и орѣдия.

4) Г. Щаадекеръ, ни най малко има право да ми се сърди, още затова, защото азъ никакъвъ лакомобилъ не съмъ

купувалъ отъ него, а съмъ купувалъ разни запасни части за Батъоза на Рустонъ Прокторъ, който Батъозъ така бѣше привикналъ, че почти всѣки ден се чупяше, за каквито части има да му съмъ издалъ толкова много парц, че съ тѣхъ си бихъ купилъ новъ Батъозъ.

Въ първото си писмо пропуснахъ да кажа нѣколко думи за неудобствата, които има Батъоза на Рустонъ Проктора, които се състоятъ въ слѣдующето: Екцентрицитъ му постоянно се развалятъ, щендритъ (само-трѣскитъ) постоянно се чупятъ, а най главното, че барабана троши твърдъ много зърната на храната.

Така че това лѣто бракувахъ и него на една страна и за напрѣдъ съмъ си поръчалъ още отъ сега Батъозъ отъ системата на Флѣотера. Това е то самата истена.

Съ уважение:

Ж. Велковъ

Министерството на Търговията и Земледѣлието

БЮЛЕТИНЪ

№ 42 .

За врѣмето, състоянието на посылитъ и течението на полскитъ работи въ Княжеството отъ 11 до 18-й Октомврий 1897 година, спорѣдъ телеграфическитъ свѣдения на ч. ч. окръжнитъ управители.

Прѣдъ истеклата седмица врѣмето е било промѣнливо и студено на врѣдъ изъ Княжеството, освѣнъ въ Вратчанскій окръгъ и Пазарджикската околия, гдѣто е било добро. Слабъ дъждъ е валило въ Руссенскій, Севлиевскій и Шуменскій окръжи, и по високитъ планинскій мѣста на Ловчанскій, Сливенскій, Ст.-Загорскій, Софійскій, Т. Пазарджикскій и Трънскій окръжи е падналъ малкъ снѣгъ.

Раннитѣ есенни посѣви сж поникнѣли добрѣ и въ Разградский, Руссенский и Плѣвенский окръжи, а вършидбата е свършена и въ Добричка околия.

Беридбата на царевицата продължава само въ Орѣховската околия, а вършидбата на ориза е на привършване въ Пловдивский окръгъ и продължава още въ Татаръ-Пазарджикский.

Засѣванието на есеннитѣ жита е на привършване въ Разградский и Севлиевский окръжи, както и въ Ихтиманската, Панагюрската и Софийската околии; а продължава още въ другитѣ окръжи.

Гроздобера е свършенъ и въ Плѣвенский и Пловдивский окръжи, както и въ Ихтиманската околия, но продължава още въ Кюстендилский окръгъ, както и въ Пещерска и Панагюрска околии.

Заравянието на лозята е почти привършено въ Плѣвенский, Разградский, Севлиевский и Търновский окръжи, а зеленчуцитѣ, освѣнъ зелето сж прибрали въ Кюстендинский и Сливенский окръжи.

КНИЖНИНА.

Получихъ се въ редакцията на слѣдующитѣ книги, списания и вѣстници:

Оралло. Органъ на земледѣлческото дружество въ София, годишниятъ му абонаментъ е 8 л., а 5 л. за ученици, войници и т. н. излиза два пѣти въ мѣсеца.

Ловець. Органъ на Софийското ловчийско дружество, излиза въ София.

Звѣздица. Българка. поминѣкъ. Учителско движение. **Младина.** домашенъ приятель. **Свобода.** Пролѣтъ. **Въздържатель.** Вѣра и Разумъ. **Пловдивъ,** Народни права. **Бдителъ,** Християнски свѣтъ. **Медицинска Бѣседа.** Българска сбирка. **Учитель** и др.

Винарско Земледѣл. Вѣстникъ. Органъ на учителитѣ при Винарско-Земледѣлческото училище въ гр. Плевенъ, излиза два пѣти въ мѣсеца. год. абонаментъ 4 лева, за ученици 3 л.

Ново Земледѣлие, редакторъ Г. Кърджиевъ, излиза въ Руссе два пѣти въ мѣсеца, год. абонаментъ, 7 лева.

В. Земледѣлецъ, излиза въ Варна два пѣти въ мѣсеца 15-то и 30-то число, год. абонаментъ 5 лева, Редакторъ-отговорникъ: А. С. Овчаровъ.

„Просвѣта“ мѣсечно, илюстрирано, научно—литературно списание, год. I кн. I, излиза въ Шуменъ подъ редакцията на И. Молловъ.

Докладъ за економическото състояние на района на Варненската Търговско-Индустриална Камара, прѣзъ 1896 год. Написалъ Х. Николовъ, секретаръ при Камарата.

„Зѣболѣнарски Сборникъ“, „Руссенский Търговски Куриеръ“, „Вечерно Училище“

„Справданията на стомаха. Диета и лѣкувание“, отъ Докторъ М. А. Хованский, прѣвелъ отъ руски П. А. Карагеоргиевъ, състои се отъ 65 стр. малъкъ форматъ. Цѣна 60 ст.

М О Л Б А

Молимъ Г. Г. Окр. Управители, които не сж испратили още въ редакцията ни издаденитѣ отъ тѣхъ изложения за състоянието на окръжията имъ, да побързатъ и ни испратятъ по единъ екземпляръ, защото редакцията ни въ една близка книжка на списанието ще направи единъ разгледъ на материала по земледѣлието на въпроснитѣ изложения.

Редакцията

Похвална инициатива. Нѣколко по събудени селяни въ с. Богданово, Добричка околия, взели похвалната инициатива за основаването на едно читалище въ селото си съ цѣль чрѣзъ него да разсѣватъ полѣзни знания по нашата религия.

Читалището е вече съставено и наречено „Св. Кирилъ и Методий!“ За постигане на цѣльта си то вече е турпало подъ печатъ своята първа книжка.

Ние като поздравяваме инициаторитѣ за примѣрната имъ постѣпка, пожелаваме имъ успѣхъ въ трудното но свѣто дѣло. Дано Вие примѣрни Апостоли на Христовото учение намѣритѣ подкрѣпа отъ всички що мислятъ за Православната ни вѣра.

Ние като съ радостъ констатираме отрадниъ фактъ за появяването на това, може би първо по цѣльта си, читалище, наумяваме всѣкому, че „религията крепи държавитѣ“ и че при духовното ни отпадане въ послѣднитѣ години на което сме съвременници, ние всички трѣбва да благодаримъ на Боголюбивитѣ Богдановци за свѣтото имъ прѣдприятие.

Само чрѣзъ духовна просвѣта и полезенъ земледѣлчески трудъ ние ще бждемъ истински потомци на праотцитѣ ни. Стига вече жрътва въ полза на глупави партизанства и пово—исковани идеи, нека се направатъ малко и за подържанieto на религията ни.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 5287

Министерството на Търговията и Земледѣлието явява на интересующитѣ се, че прѣзъ настоящата есенъ и идущата пролѣтъ има за проданъ отъ Държавнитѣ разсадници слѣдующитѣ количества дръвчета: *Отъ Пловдивската Държав. Питинера.* а) *Присадени овошни дръвчета:* Круши 3 — годишни — 223 по 50 ст. екз. 4 — годишни 145 по 1 левъ; ябълки 2 — годишни 804 по 30 ст., 3 — годишни 265 по 50 ст., 4 — годишни 156 по 1 левъ; сливи 2 — годишни 516 по 50 ст., 3 — годишни 85 по 1 левъ: 4 — год. 22 по 1·50 л., зарзали 2 — годишни 1348 по 50 ст., 3 — год. 271 по 1 л., 4 — годишни 62 по 1·50 л., праскови 2 — годишни 301 по 50 ст., 3 — годишни 379 по 1 л., 4 — годишни 20 по

1'50 л., вишни 2 — годишни 100 по 50 ст., 3 — годишни 12 по 1 л., череши 2 — годишни 110 по 50 ст., 3 — годишни 14 по 1 л., оръхи (неприсад.) 3 — годишни 55 по 1 л., 4 — годишни 14 по 1'50 л., 5 — годишни 16 по 2 л.; бадеми 2 — годишни 196 по 50 ст., 3 — годишни 81 по 1 левъ, 4 — годишни 20 по 1'50 ст., кестени (неприсадени) 2 — годишни 100 по 30 ст., 6) *Съжестии и други дървчета и храстия*: чершици 3 — годишни 4,000 по 5 ст., акации присадени 2 — годишни 82 по 1 л., 3 — годишни 205 по 1'50 л., 4 — годишни 68 по 2 л.; акации неприсадени 2 — годишни 2674 по 20 ст., 3 — годишни 500 по 30 ст., 4 — год., 300 по 50 ст., 5 — годишни 1500 по 1 л.; айлянтуси 2 — год., 3,000 по 20 ст., 3 — годишни 1300 по 30 ст., 4 — годишни 54 по 50 ст., жёлти акации 2 — годишни 343 по 20 ст., 3 — годишни 300 по 30 ст., гюлове присадени 2 — годишни 60 по 50 ст., 3 — годишни 32 по 1 л., 4 — годишни 90 по 1'50 л., Френско грозде 2 — годишно 182 по 20 ст., малини 2 — годишни 1912 по 5 ст., осени 2 — годишни 72 по 20 ст., 3 — годишни 18 по 30 ст., омерфофулусъ 2 — годишни 1340 по 20 ст., 3 — годишни 94 по 30 ст., борики и елхи 2 — годишни 80 по 1 л., 3 — год., 70 по 1'50 л., 4 — годишни 100 по 2 л., 5 — годишни 180 по 2'50 л., туй 2 — годишни 260 по 30 ст., 3 — годишни 100 по 50 ст., 4 — годишни 20 по 1 л., 5 — годишни 20 по 1'50 л., тамариксъ 2 — годишни 800 по 20 ст., 3 — годишни 1000 по 30 ст., полени 3 — годишни 60 по 30 ст., гладичи 2 — годишни 129 по 20 ст., тополи 2 — годишни 700 по 20 ст., 5 — годишни 150 по 1 л., молекъ 2 — годишни 120 по 30 ст., 3 — годишни 40 по 50 ст., *Отъ Садовското Земл. Училище.* а) *Присадени овоцни дървчета*: ябълки 2 — годишни 1000 по 50 ст.; круши 2 — годишни 700 по 50 ст.; праскови 2 — годишни 100 по 50 ст.; зарзали 2 — годишни 100 по 50 ст.; сливи 2 — годишни 100 по 50 ст., череши 2 — годишни 100 по 50 ст. б) *Съжестии дървета и храстия*: айлянтуси 2 — годишни 3,000 по 30 ст., 3 — годишни 2,000 по 50 ст., акации и явори 2 — годишни 300 по 30 ст., 100 по 50 ст. малини 2 — годишни 1000 по 10 ст., ягоди 1 — годишни 10,000 по 5 ст., *Отъ Земледѣл. Училище край гр. Руссе:* а) *Присадени овоцни дървчета*: ябълки 4 — годишни 450 по 1'25 л., круши 2 — год., 84 по 1 л., 4 — годишни 390 по 1'25 л., сливи 2 — годишни 10 по 1 л., бадеми 3 — годишни 46 по 50 ст., праскови 2 — годишни 119 по 1'50 л., оръхи (неприсадени) 5 — годишни 255 по 1 л., зарзали 2 — годишни 5 по 1'50 л., мушмули 2 — годишни 32 по

50 ст., б) *Сънчести дървета и храстия*: кленъ 5 — годишенъ 472 по 60 ст., тополи 2 — годишни 2,600 по 30 ст., айлянтуси 3 — годишни 400 по 75 ст., гладичии 3 — годишни 100 по 75 ст., върби кошничарски 1 — годишни 2,599 по 15 ст., малини 1 — годишни 100 по 15 ст., ягоди 1 — годишни 2,000 по 5 ст., *Отъ овощарския разсадникъ въ гр. Кюстендилъ*. Черници 3 — годишни 3,000 по 25 ст., *Отъ лозовия разсадникъ въ гр. Берковица*. Черници 3 — годишни 12,000 по 10 ст., *Отъ лозовия разсадникъ въ гр. Ловечъ*. Черници 3 — годишни 5,000 по 10 ст., *Отъ лозовия разсадникъ въ гр. Вратца*, череши 3 — годишни 2,470 по 20 ст., вишни 3 — годишни 630 по 15 ст., праскови 3 — годишни 540 по 20 ст., зарзали 3 — годишни 1500 по 20 ст., кестени 2 — годишни 1900 по 20 ст., орѣхи 3 — годишни 910 по 20 ст., сливи 3 — годишни 1286 по 20 ст., бадеми 3 — годишни 575 по 20 ст., дюли 3 — годишни 739 по 20 ст., черници 3 — годишни 31,000 по 5 ст., *Отъ лозовия разсадникъ въ гр. Видинъ*. Черници 3 — годишни 12,000 по 5 ст., брѣстове 3 — годишни 1000 по 2 1/2 стотинки.

Поржкитѣ за дръвчета, придружени съ стойността, ставатъ направо до управлението на надлѣжния разсадникъ.

За вдиганieto и прѣнасянето на дръвчетата трѣбва да се погрижатъ самитѣ поржчители.

София 18 Септемврий 1897 год.

За Главенъ Секретаръ: **В. Атанасовъ**

приложение къмъ сп. „Сѣячъ“

ЖИВИ ПЛЕТИЩА

Ръководство за основаване, пристригване и
поддържане на живитѣ плетища и отглеждане
на нужнитѣ за тѣхъ шубръки.

Натиса.лѣ

Josef Kafka

Редакторъ на сп. „Hospodar Geskoslovansky“

Прѣвелѣ

А. У. Явановъ

съ 15 образци въ текста.

ВАРНА

ПЕЧАТНИЦА Н ПЕТРОВЪ

1897

При сега слѣдваното земледѣлие у насъ нуждата отъ обработваемо пространство отъ година на година нараства и се потулява отъ постепенното искоренне на горитѣ. Тѣзи е причината гдѣто залѣсенитѣ мѣста се оголватъ и добиватъ такъвъ пуста видъ. Нуждата отъ обработваемо пространство и нещадението на горитѣ, благодарение на невежеството ще доведатъ онзи день, въ който населението ще се лиши не само отъ горивий и потребний за оржията му митериалъ, нъ даже и отъ необходимитѣ пѣрти за ограждане на именията му. Нагледенъ примѣръ за това ни служи Добруджата гдѣто липсата на материалъ за ограждане е най чувствителна и е причина на много мѣжду—съседни крамочи и пр.

Прѣдлаганото ръководство „*живитѣ плетица*“ има за цѣль да запознае читателитѣ на „Сѣмъ“ съ урѣжданieto и по нататашното глѣдание на житѣ плетица, които вънъ отъ хигиеническитѣ имъ вигоди за нечиститѣ наши села, се явяватъ и като единственни най економични и най трайни огради въ земледѣлческитѣ стопанства, нуждата отъ които по горѣ изложенитѣ причини въ скоро време ще се почувствува.

Реданцията.

І. У В О Д Ъ.

Съ постоянното увеличение на работната земя въ нашето отечество не само се намалява пространството на лѣсоветѣ, но и особно придържайки се о принципа: „Уползотворявай всѣка педя земя най износно“, въ скоро врѣме ще да се унищожи въ земледѣлческитѣ краини и малкато останали храсталаци, най-тѣсно ограниченитѣ пасбища и оставениѣ тукъ-тамѣ ливади, които за сега завзематъ такива мѣста, гдѣто самото мѣстоположение помага за растежа на трѣвата, главно покрай потоцитѣ, рѣкитѣ и въобще по влажнитѣ мѣста.

Въ всѣко едно отношение даже и въпрѣки ясното прѣдписаніе на закона за горитѣ се забѣлѣзва, че отъ день на день загѣсенитѣ мѣстности се намаляватъ, ако и да е очевидна за всѣкиго врѣдата, за самитѣ стопани на земитѣ и въобще за цѣлата околностъ.

Така на пр. сега, безъ да се гледа се сѣкхтѣ и се оголятъ стрѣмнинитѣ и сипентѣ, гдѣто вече гора неможе да се залови, освѣнѣ ако изсѣченитѣ тия мѣста се запазхтѣ и споредъ изричното прѣдписаніе на закона нѣколко години не се оставя да влиза въ тѣхъ добитѣкъ, което за жалость не се пази, а слѣдъ година двѣ изсѣченитѣ тия мѣста се прѣобръщатъ въ нива или поляна. Вслѣдствие на това ежедневно горитѣ по насъ се намаляватъ и то не само въ ущърбъ на вънкашната красота на нашата земя но и въ врѣда на самото население, защото лѣсоветѣ сѣ единственната причина, отъ която зависи не множеството, но съразмѣрното разпрѣдѣленіе на дѣждоветѣ въ всѣка една страна, както и за запазването на влагата въ почвата. Като слѣдствие на неправилното и не рационално сѣчение на горитѣ се явява

отчасти правилното намаление на водата въ нашитѣ потоци и отчасти честитѣ, неочаквани порои и наводнения.

Също така по сѣшитѣ причини се продължава да се коренѣтъ изъ нивята, подъ разни извинителни и неизвинителни прѣдлози, каквито и да било храсталаци; та неможе да се запази нито една шубръка, нито пъкъ нѣкое дърво и цѣли страни, които до неотдавна сж били живописно посѣти съ групи отъ шубръки и дървета, сега сж промѣнени въ непрѣгледни, еднообразни полѣни.

Ами какво, има нѣкоя си мислѣтъ, — какво има отъ това, само се чистѣтъ ония дървѣта и шубръки, които друго значение не сж имали и нѣма да иматъ, освѣнъ да служѣтъ на жътваритѣ съ своята сѣнка за почивка и лѣжене.

Тоя възглѣдъ е обаче съвѣсть погрѣшенъ. Макаръ повечето отъ тия шубръки да неприясятъ никакви овощия, но при все това тѣ иматъ твърдѣ голѣма важностъ въ една земледѣлческа страна и не сж съвсѣмъ безполезни. Тѣ служѣтъ за свѣрталище на много полезни птици, които депо-нощно помагатъ на земледѣлцитѣ за унищожаванieto на врѣдителнитѣ пасѣкоми. Ами какво ще бѣде слѣдъ нѣколко години? Какво ще стане съ птицитѣ? Нѣма да остане отъ тѣхъ нито слѣда; тѣ ще се приселѣтъ въ благоприятни за тѣхъ страни и ще останѣтъ само ония, които за свое прибѣжище и мѣтение се задоволяватъ съ по-скромно убѣжище било въ трѣвата, или пъкъ въ сѣидбитѣ. Единъ високоуважаемъ свещеникъ въ срѣдня Европа ето какъ очертава скърбното това обстоятелство съ слѣднитѣ думи: „Въ моята енория може да видите само двѣ птици въ нивята и по полѣната: гъски и врѣбчета.“

По тоя начинъ въ нѣкои страни земледѣлцитѣ сж се лишили отъ своитѣ най-добри съюзници, които трѣбваше да смятатъ за своя свѣта длъжностъ да ги пази и закрилятъ.

Дѣйствиелно сега виждаме, че въ всичкитѣ напръдвали държави се издаватъ особни закони за запазването и размноженіето на птицитѣ, че самата практическа нужда ги кара да се грижѣтъ за развъжданіето имъ въ избѣгалитѣ отъ тѣхъ страни, като се прѣдписва да имъ се правѣтъ искусствени гнѣзда, или пъкъ да се гледа да имъ се основатъ нови убоѣжища вмѣсто унищоженитѣ.

Иде се опитае тукъ нагледно съ примѣръ да докажемъ, като какъ често нѣти принципитѣ: „оползотворявай всѣка педя земя“ докарва врѣда, ако той не се провѣжда по единъ рационаленъ и обмисленъ способъ.

Да речеме, че нѣкой земледѣлецъ има една гола стрѣмна нива, съ тѣвѣкъ пласть плодородна прѣсть. Той земледѣлецъ съвършено добръ си помисля, че тая гола нива би могла още да му принася една каква-годѣ полза, та захваща трудолюбиво да ѣ обработва, като започва да ѣ сѣе съ жито или съ нѣкое друго нѣщо. Като резултатъ на негова трудъ се явява това, че той можа само да причисли къмъ своитѣ ниви още нѣколко нови пѣрчета, на които обаче, както той скоро видя, приходитѣ нemoжахъ да покрихтъ разносикитѣ и труда, които имъ бѣ той посвѣтилъ. Слѣдъ врѣме той вижда, че съвсѣмъ напразно се е трудилъ. Почвата, която докато бѣше твърдо улѣгната, на стрѣмнината все се държеше, сега обаче мѣтко и дълбоко разорана тя слѣдъ всѣки дѣждъ се свличаше и постепенно изчезна малкиятъ оня пласть тѣжко обработената орана земя, като остана на мѣстото ѣ гола скала. Разбира се, че съвсѣмъ другоиче щѣше да бѣде ако да бѣше той засадилъ стрѣмнината съ овоцни или горски дървета, или пъкъ въ краенъ случай понѣ съ разни шубѣрки. Тая работа не само, че нещѣше да изисква толкова голѣмъ трудъ, колкото се изискваше за оранѣта, но и ползата щѣше да бѣде много по-голѣма, даже и нищо друго да небѣше постигналъ, освѣнъ че бѣ окрасилъ околността и направилъ охранно убоѣжище за птицитѣ, които унищожавалъ врѣдителитѣ на сѣидбитѣ.

Въ сегашно врѣме най сѣтнѣ и шубръкитѣ, които до неотдавна сѣ смѣтахъ за безполезни, могатъ до извѣстна степенъ да се оползотворятъ. Като на пр. плодетѣ на шипката (дивиятъ трандафелъ.— *rosa canina*) и киселока (*berberis vulgaris*) се събиратъ и отъ тѣхъ се приготвява разни вкусни закуски и др.

Сѣтнѣ покрай нивята на нѣкой земледѣлецъ да речеме че има около два мѣтра, доста стрѣменъ слогъ; тоя слогъ е билъ покритъ съ храсталакъ, който на никого не е прѣчилъ, нѣ земледѣлецътъ си помисля, че отъ малкото трѣва, която ще порастне по него все ще да има той нѣкаква полза, затова взема та го искоренява. Дѣйствиелно повърхностно погледнато струва ни се земледѣлецътъ добръ да е направилъ, за гдѣто казаната часть земя до извѣстна степенъ той подобрѣ е оползотворилъ; ала мислѣхъ, че всѣки ще се съгласи съ мене, като кажахъ, че тоя сѣщиятъ земледѣлецъ много по-добръ щѣне да направи, ако да замѣстеше отстраненитѣ шубръки съ други по-добри или съ овощни дръвчета, или пъкъ ако неискаше това да стори, то повѣ да оставише старитѣ и да нелишаване по тоя начинъ птицитѣ отъ убѣжище, които може би слѣдъ врѣме самъ щѣне да иска по какъвто и да е некуственъ начинъ да ги примами около своитѣ нивя.

Друго лошо слѣдствие отъ едно такова неблагоразумно стопанисване съ храсталацитѣ, както и въобще и отъ спомѣнатия по-горѣ способъ при стопанисването на земята (разораванieto на посбищата), ще да послѣдва, че на много мѣста нашитѣ пчели ще се лишатъ отъ по голѣмата часть на добрата си паша, или пъкъ съвсѣмъ ще да ѝ изгубятъ. Това вече се чувствува на много мѣста по насъ и нѣкогашното цвѣтущо българско пчеларство съвсѣмъ изчезва.

Въ ония страни, гдѣто твърдѣ много се развѣждатъ цвѣтящи пивни растения, или пъкъ има основани много овощни градини, тамъ пчеларитѣ пѣма за какво да бѣдѣтъ незадоволни. Обаче съвсѣмъ другояче е това въ ония страни,

гдѣто намираме противното и гдѣто въобще немогѣтъ повече да се развѣждатъ пчели, когато на пчеларството би трѣбвало отъ земледѣлцитѣ да се обърне сериозно внимание и не като на второстепенно занятие, но като на еднакво важна помощна сила, както сѣ полезни полскитѣ птици. Въ днешно врѣме нигой неможе да откаже, че пчелитѣ исподъ малко сѣ важни помощници на земледѣлцитѣ; когато птицитѣ събиратъ и унищожаватъ вѣднитѣ насѣкоми, то пчелитѣ пѣкъ сѣ оплодотворяванетоъ цвѣтоветѣ умножаватъ плодоветѣ на сѣидбитѣ и на дърветата и увеличаватъ кѣливостѣта, прочее тѣ подобряватъ качеството на сѣмето.

Трѣбва всѣки единъ да съзнае горчивата онаи истина, че околностѣта на нашитѣ села въ продължение на нѣколко години не само че се е промѣнила, но че тѣ сѣ изгубили своята привѣтлива външность, своята естествена красота, тѣ вече сѣ лишени отъ много важни условия за благотворния успѣхъ на труда на нашия земледѣлецъ.

Ами какви сѣ самитѣ наши селца?

Нашитѣ хубави и гиздави селца, когато отдалечъ се гледа на тѣхъ, виждатъ ни сѣ привѣтливо расположени посрѣдъ богатитѣ ниви, ливади и тукъ-тамъ между дървета сѣ примамлива зеленина. Ала кога се приближимъ, или пѣкъ влѣзнемъ въ тѣхъ, за да разгледашъ по отблизко нѣкои отъ тия блаженни обиталища, просто ще се слисашъ доколко си сѣ лъгълъ. Нѣма нищо да видишъ, което да зарадва окото ти; самитѣ здания сѣ неправилно разсѣяни безъ никакъвъ редъ; външностьѣта имъ е безъ всѣкакъвъ планъ, вкусъ и естетика; пространнитѣ имъ двороища сѣ прѣпълнени съ кунища боклуци, съ слама, камъни и разни потрѣбни и непотрѣбни вѣщи; повечето отъ кѣщията сѣ разградени, или пѣкъ ако сѣ заградени, то тѣхнитѣ огради сѣ полусрутени довари или испотрошени сухи плетища. Тукъ-тамъ се само вижда каква-годѣ цвѣтна градинка и нарѣдко има оеновани особини овоцни градини. Излѣгълъ би си се, ако да си помислѣше, че поиѣ въ тия мѣста окото ти щѣше да намѣри мѣсто, гдѣта задоволно

да се сипе и порадва, защото градината въ повечето случаи се състави само отъ нѣколко недобри овошни дървета, околоръстътъ потъпалъ въ курешки и нечистотии и самата земя подъ тѣхъ разорана отъ муцунигѣ на свиньетѣ и сѣ заградени съ кривъ испотрошенъ плетъ. Цвѣтната пъкъ градинка се състави само отъ нѣколко вида цвѣти, като лалета, кремъ, бузуръ, неллика, слънчогледъ и ненавръдъ очупени пубръки лелека; може-би градинката съвсѣмъ другоиче щѣше да изглежда, ако да имаше по другъ плетъ. Никѣдѣ нѣма да видишъ онова оплозтворение на хлѣвния торъ, както се прави въ другитѣ по-развити страни; пашнитъ селянинъ земледѣлецъ даже нѣма понятие за ползигѣ, които той трѣбва да искарева отъ говеждия торъ и за него служи само да скверни окрловръстъ жилището му, безъ да му знае цѣпата и да желае да се ползува отъ него. — Обаче стига толкова. Има много да се говори и патяква за вънкашния типиченъ безпорядѣкъ и нечистота въ пашнитѣ села и въ самитѣ дворища на всичкитѣ почти пашни селяни земледѣлци.

Много отъ пашнитѣ селяни си мислятъ, че какво има отъ това, ако въ двора ми и околоръстѣ нѣма образцова чистота. Обаче ние казваме, че твърдѣ е важна външната чистота. Хайде да рѣчеме, че ще има нѣкои селяни да помислижъ че жилищата имъ нѣма да бѣждатъ по-приятни, когато бѣждатъ по-чисти и по-сирѣтнати, като бѣждатъ както трѣбва окрасени и че всичко това нѣма да направи по-приятенъ тѣхния селски животъ; обаче има нѣщо друго, което трѣбва много повече да ги въздушесвява като граждани да гледатъ, щото цѣлото имъ село на пръвъ погледъ да прави на всѣкиго едно приятно впечатление, както съ своята причина и хубава вънкашность, а така сѣщо и съ своята чистота и привѣтливостъ. Тѣ трѣбва да гледатъ на това и отъ патристическа точка, щото *българскитѣ сели* да могатъ да се наслаждаватъ въ това отношение съ *най похвално име* вътрѣ и вънъ отъ нашето отечество, защото отъ горѣказанитѣ вънкашности чужденцитѣ заключаватъ и за характера на жителитѣ, слѣдователно и за характера и наклонноститѣ на самия народъ. Всичко това обаче сѣ твърдѣ възвишени цѣли, та твърдѣ много противници би се намѣрили, които би имали достатъчно мотиви, за да работижъ да немогъжъ да се постигатъ особно въ сегашната материална криза.

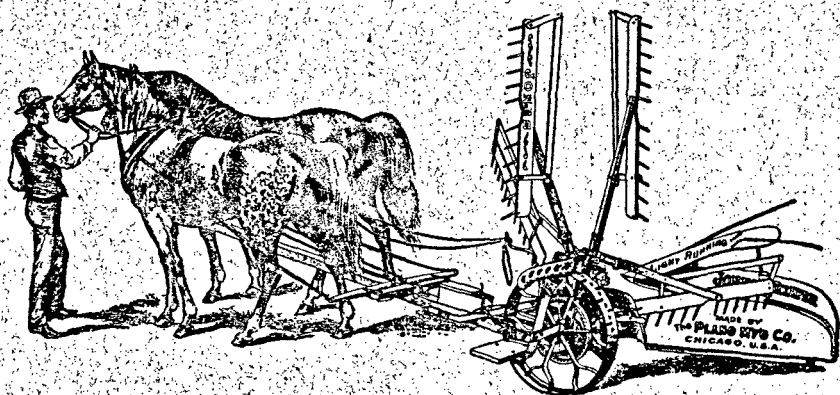
ГОЛѢМЪ СКЛАДЪ ОТЪ ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ МАШИНИ
НА
САЛЪ САНСЪ
ВЪ ВАРНА.

ЛОКОМОБИЛИ и вършалки, сламорѣзачки, парни орачки
машини за ронкание мамуле.

Мѣлници обикновенни, двойни и тройни, парни машини
неподвижни.

КАЗНИ ОТЪ ВСИЧКИТЪ КАЧЕСТВА
отъ прочутата фабрика

„АВЕЛИНГЪ и ПОРТЕРЪ“
РОШЕСТЕРЪ (Англия)

ВЪТЪРНИ триори, кълесотборпици, обикновенни плугове
патентъ „ВЕНТЦКИ“, сѣялки, рѣчни мѣлници и пр. и пр.,
баси желязни и стоманени отъ фабриката

„ЛЮМБИ СИНЪ и ВООДЪ Лтд“
ХАЛИФАКСЪ (Англия)

ЖЕТВАРКИ, сноповързалки „ПЛАНО“, жетварки обикно-
венни, косачки, тѣрмѣци (грабли) отъ фабриката

„ПЛАНО МАНИФАКТУРИНГЪ &“
ЧИНАГО (Америна)

Френски воденични камъни отъ

ЛА ФЕРТЕ-СУ-ЖУАРЕ

Наградени съ златенъ медалъ отъ Земледѣл. Конкурсъ въ Римъ прѣзъ 1893 г.

Телеграми: САНСЪ — ВАРНА

Продължава се подписката за II год. на „Свѣтъ“.

„Свѣтъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 25 и 10 число, въ гр. Варна въ обемъ отъ двѣ печатни коли всѣки брой.

Цѣната на годишния абонаментъ е 8 лева за въ България, 10 — за извънъ.

На ученицитѣ и войницитѣ „Свѣтъ“ се отстъпва по 4 лева, а на селскитѣ учители — 6 лева, нѣ платими на веднѣжъ. Абониранieto става чрезъ редакцията и чрезъ всичкитѣ Т. П. станции въ княжеството.

Ръкописи назадъ се невръщатъ.

За обявление се плаща по 60 ст. за гармоненъ рѣдъ на първа страница и — 30 ст. на послѣдната страница и корицитѣ.

 Всичко се адресира до редакцията на „Свѣтъ“ въ Варна.

 Тѣзи отъ абонатитѣ ни, които прибързатъ и предплатятъ абонамента си до 1-й Декемврий*) т. г. ще иматъ право освѣнъ на общаиято съчинение по земледѣлието, още и на единъ билетъ отъ лотарията, която Дружеството ни ще играе съ цѣль за поскорошното постигане на обширната си цѣль.

*) По изтичане на списанчето срока за предплатването се продължава до 1-й Декемврий т. г.
